

19.12.2016

400 §

§ 400

Asianro 6306/01.01.03/2014

Toimistotyöajan lepotaukojärjestelyjä koskevan päätöksen täytäntöönpano

Henkilöstöjohtaja Markku Mattila Työnantajapalvelu

Kaupunginhallitus päätti 15.12.2014 § 443 kumota kaupungin palveluksessa 31.12.2014 olevan toimistotyöaikaa tekevän työsuhteisen henkilöstön osalta päätöksensä 14.11.1983 § 2275, jolla viranhaltijoiden oikeus ruokailla työajalla on ulotettu koskemaan heitä. Samalla kaupunginhallitus päätti, että päätös pannaan täytäntöön, kun se on saanut lainvoiman tai kaupunginhallitus siitä erikseen päättää.

Päätöksestä valitettiin Itä-Suomen hallinto-oikeudelle, joka hylkäsi valituksen. Päätös on saanut lainvoiman.

Työnantajapalvelu on esittänyt henkilöstöjärjestöille kaupunginhallituksen päätöksen täytäntöönpanon toteuttamiseksi seuraavaa menettelyä:

”Työnantaja antaa vähintään 30 minuutin lepotauon kaikille toimistotyöaikaa tekeville työntekijöille ja viranhaltijoille työaikalain ja KVTES:n III luvun 27 §:n edellyttämällä tavalla. Etu joutuisaan ruokailuun työajalla säilyy aikaisempaa laajempina työsopimussuhteisilla siten, että edun piirissä olevalla työntekijällä on oikeus vapaasti poistua työpaikalta ja työajaksi hyvitetään 15 minuuttia ruokataukoleimauksessa. Samaa menettelyä sovelletaan myös edun piirissä oleviin viranhaltijoihin. Tällä hetkellä edun piiriin kuuluvat toimistotyöajassa olevat kaikki virkasuhteiset henkilöt ja ennen 1.1.2015 palvelussuhteen aloittaneet työsopimussuhteiset henkilöt.

Edellytyksenä esitetylle järjestelylle on, että uusien viranhaltijoiden osalta tehdään henkilöstöjärjestöjen kanssa yhteinen esitys Kuntatyönantajalle ja pääsopijajärjestöille, että kuntakohtainen erityislaatuista järjestelmää koskeva erillinen virkaehtosopimus irtisanotaan Kuopion kaupungin osalta 1.1.2017 alkaen.”

Henkilöstöjärjestöjen 25.11.2016 antama vastine työnantajalle:

”Kysymyksessä on työnantajan ja työntekijän välinen vakiintunut työsuhteen ehto. Jäsenten työhönsidonnaisuusaika piteneisi, joten henkilöstöjärjestöt eivät voi ratkaista asiaa ilman, että jokainen jäsen, johon asia vaikuttaa, sitä

19.12.2016

400 §

nimenomaisesti toivoo. Työntekijöillä ei ole velvollisuutta suostua työsuhteensa ehtojen yksipuoliseen heikentämiseen. Esitämme työnantajapalveluille, että työnantaja kuulee ko. lepotaukojärjestelyjen piirissä olevaa henkilöstöä. Kuulemisessa esitettäisiin selkeästi vaihtoehdot ja mitä mikin vaihtoehto tarkoittaa. Kuulemistilaisuuteen työntekijällä on oikeus kutsua luottamusmies. Mikäli työnantaja ei toteuta edellä olevaa kuulemistä, esitämme että palataan ennen vuotta 2015 oleviin leimauskäytäntöihin. Tässä toteutuisi henkilöstön tasa-arvoisuus huomattavasti paremmin kuin tämän hetkessä monien erilaisten leimausmallien mukaisessa käytännössä.”

Esitys henkilöstöjärjestöille ja esityksen liite sekä henkilöstöjärjestöjen vastine työnantajan esitykseen ovat liiteaineistona. Asian tarkempi sisältö ja käsittelyvaiheet ilmenevät liiteaineistosta.

Esitys

Esitän, että kaupunginhallitus päättää seuraavaa:

Kaupunginhallituksen päätös 15.12.2014 § 443, jolla lopetetaan toimistotyöaikaa tekeville työntekijöille annettu etu käyttää työn ohessa työaikaa ruokailuun 15 minuuttia työpaikalla, on saanut lainvoiman. Työnantajapalvelu on neuvotellut ao. henkilöstöjärjestöjen kanssa päätöksen täytäntöönpanosta yhteisen näkemyksen saavuttamiseksi. Yhteistä näkemystä ei ole syntynyt, joten esitän, että kaupunginhallitus päättää panna päätöksen täytäntöön seuraavasti:

1. Työnantaja antaa kaikille toimistotyöaikaa tekeville työntekijöille ja viranhaltijoille vähintään 30 minuutin ja enintään tunnin lepoajan, jonka aikana viranhaltija ja työntekijä saa esteettömästi poistua työpaikalta
2. Lepoaika leimataan työajan seurantajärjestelmään (ruokatauko ulos > ruokatauko sisään)
3. Työsuhde-etu käyttää työaikaa työn ohessa ruokailuun työpaikalla laajenee siten, että 15 minuuttia hyvitetään ruokataukoleimuksessa tai muulla tavalla työajan seurannassa
4. työnantaja varautuu asian vahvistamiseen oikeuden päätöksellä siten, että työntekijöiden oikeus käyttää työn ohessa työaikaa 15 minuuttia ruokailuun työpaikalla, on työsuhde- etu, jonka työnantaja voi yksipuolisesti poistaa
5. kohdissa 1 – 3 mainitut järjestelyt ja työsuhde-etu ovat voimassa kunnes 4 – kohdassa mainittuun kanteeseen on saatu lainvoimainen ratkaisu

19.12.2016

400 §

Perustelut

Vuonna 1996 voimaan tullut työaikalaki velvoittaa työnantajan antamaan työntekijälle työaikaan kuulumattoman vähintään 30 minuutin lepoajan, jonka aikana työntekijällä on oikeus esteettömästi poistua työpaikalta. Vastaava määräys on KVTES:ssä. Ao. henkilöstöjärjestöt ovat sidottuja noudattamaan virka- ja työehtosopimuksen lepotaukomääräyksiä ja velvollisia osaltaan huolehtimaan, että niitä noudatetaan. Lepoaikaa koskeva määräys on työsuojelumääräys, joka on tarkoitettu työntekijän eduksi. Oikeus poistua vapaasti työpaikalta palvelee työntekijän virkistäytymistä ja vapautumista työtehtävistä. Oikeus käyttää työn ohessa 15 minuuttia ruokailuun työpaikalla työsidonnaisesti ei täytä työaikalain eikä virka- ja työehtosopimuksen määräyksiä lepoajoista

Tällä päätöksellä työnantaja täyttää työaikalain sekä virka- ja työehtosopimuksen lepoaikaa koskevat määräykset siten, että työnantajan antama etu käyttää työaikaa 15 minuuttia työn ohessa ruokailuun työpaikalla laajenee oikeudeksi vapaasti poistua työpaikalta syömään mihin tahansa tai vaikkapa omille asioilleen ja etu hyvitetään työntekijälle ja viranhaltijalle työaikana.

Sovelletut säädökset

Työaikalaki 28 §

KVTES III luku 27 §

Liitteet

- 11 6306/2016 Esitys henkilöstöjärjestöille
- 12 6306/2016 Esityksen liite
- 13 6306/2016 Vastine työnantajan esitykseen
- 14 6306/2016 Toimistotyöajan lepotaukojärjestelyjä koskevan päätöksen täytäntöönpano-vaikutusten ennakoarviointi

Valmistelija

Markku Mattila

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. 044 718 2231

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Petteri Paronen

Kaupunginhallitus hyväksyy henkilöstöjohtajan esityksen.

Päätös

Merkittiin, että henkilöstöjohtaja Markku Mattila oli kokouksessa kuultavana asiakohdassa. Mattila poistui kokouksesta kuulemisen jälkeen.

Keskusteltuaan kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan tekemän päätösehdotuksen.

Henkilöstöjärjestöjen pääluottamusmiehet

Toimistotyöajan lepotaukojärjestelyihin liittyvän päätöksen täytäntöönpano

Taustatietoa

Kuopion kaupungissa on voimassa kaupunginhallituksen 13.4.1948 tekemään päätökseen ja kaupunginvaltuustoon 7.5.1951 sekä 10.6.1963 hyväksymiin virkasäännön määräyksiin perustuva kuntakohtainen erityislaatuiseen järjestelmään perustuva työaikajärjestelmä, jonka mukaan eräillä viranhaltijoilla on oikeus aterioida työaikana. Kaupunginhallituksen 13.4.1948 päätöksessä vahvistettiin, että viranhaltijat voivat käyttää työaikaa 15 minuuttia kahvin ym. nauttimiseen virastorakennuksessa.

Kuopion kaupungin uusi virkasääntö tuli voimaan 1.2.1983, johon sisältyi määräys mm. viranhaltijan työajasta ja oikeudesta aterioida työaikana. Kaupunginhallitus päätti 14.11.1983 edellä mainitun virkasäännön määräyksen soveltamisesta myös työsopimussuhteisiin.

Määräykset kuntakohtaisista erityislaatuista järjestelmistä olivat kunnallisessa yleisessä virka- ja työehtosopimuksessa. Ne poistettiin sopimuksesta 16.2.2005 alkaen, mutta järjestelmä on voimassa erillisellä virkaehtosopimuksella.

Kaupunginhallituksen päätös 15.12.2014

Kaupunginhallitus päätti 15.12.2014 § 443 kumota päätöksensä 14.11.1983 § 2275, jolla viranhaltijoiden oikeus ruokailla työajalla ulotettiin koskemaan työsopimussuhteisia sekä panna päätöksen täytäntöön, kun se on saanut lainvoiman tai kaupunginhallitus siitä erikseen päättää.

Päätöksestä valitettiin Itä-Suomen hallinto-oikeudelle, joka hylkäsi valituksen. Päätös on saanut lainvoiman.

Kaupunginhallituksen 13.4.1948 § 543 tekemä päätös on edelleen voimassa viranhaltijoiden osalta ja kaupunki ei voi yksipuolisesti muuttaa voimassa olevaa järjestelmää.

Työnantajapalvelun esitys henkilöstöjärjestöille

Työnantajapalvelu keskusteli 10.8.2016 päätöksen täytäntöönpanosta eräiden henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa ja esitti seuraavaa menettelyä:

Työnantaja antaa vähintään 30 minuutin lepotauon kaikille toimistotyöaikaa tekeville työntekijöille ja viranhaltijoille työaikalain ja KVTES:n III luvun 27 §:n edellyttämällä tavalla. Etu joutuisaan ruokailuun työajalla säilyy aikai-

sempaa laajempaa työsopimussuhteisilla siten, että edun piirissä olevalla työntekijällä on oikeus vapaasti poistua työpaikalta ja työajaksi hyvitetään 15 minuuttia ruokataukoleimauksessa. Samaa menettelyä sovelletaan myös edun piirissä oleviin viranhaltijoihin. Tällä hetkellä edun piiriin kuuluvat toimistotyöajassa olevat kaikki virkasuhteiset henkilöt ja ennen 1.1.2015 palvelussuhteen aloittaneet työsopimussuhteiset henkilöt.

Edellytyksenä esitetylle järjestelylle on, että uusien viranhaltijoiden osalta tehdään henkilöstöjärjestöjen kanssa yhteinen esitys Kuntatyönantajalle ja pääsopijajärjestöille, että kuntakohtainen erityislaatuista järjestelmää koskeva erillinen virkaehtosopimus irtisanotaan Kuopion kaupungin osalta 1.1.2017 alkaen.

Markku Mattila
henkilöstöjohtaja

Asiakirja on allekirjoitettu koneellisesti Kuopion kaupungin asianhallintajärjestelmässä.

Liitteet

Esityksen liite.pdf

Jakelu

Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry Kari Sutinen
Jyty Kuopio ry Juha Hujanen
Kissakuusen koulu Juha Pirskanen
Kuopion kaupungin JHL ry os. 862 Mikko Huovinen
Perusturvan ja terveydenhuollon johdon tukipalvelut Merja Terttu
Ohvo
Perusturvan ja terveydenhuollon johdon tukipalvelut Marita Eija Koskinen
Päivähoidon hallinto Tiia Hentunen
Tekniikka ja Terveys KTN Kuopio ry Teijo Miettinen

Tiedoksi

Toimistotyöajan lepotaukojärjestelyihin liittyvän päätöksen täytäntöönpano

Historiallinen katsaus

- Kuopion kaupunginvaltuusto päätti 13.4.1948, että viranhaltijat voivat käyttää työaikaa 15 minuuttia kahvin ym. nauttimiseen virastorakennuksessa
- em. linjauksen perusteella kaupunginvaltuusto hyväksyi 7.5.1951 ja 10.6.1963 virkasäännöt, joiden mukaan eräillä viranhaltijoilla on oikeus aterioida työaikana
- oikeus ruokailla työajalla tarkoittaa omien eväiden syöntiä työpaikalla siten, että viranhaltija on työnantajan käytettävissä ja hänen on keskeytettävä ateriointi, jos työtehtävät sitä vaativat
- käytännössä etua sovellettiin myös työsuhteisiin
- kaupunginhallitus päätti 22.1.1979, että virasto- ja toimistotyöaikaa noudattavan henkilöstön osalta siirrytään kesäkauden 1979 jälkeen puolen tunnin mittaiseen erillisen ruokailutauon käsitteeseen työaikaan
- järjestöt riitauttivat kaupunginhallituksen päätöksen viemällä asian keskusneuvotteluun
- neuvottelut käytiin Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimistossa 12.6.1979
- neuvottelussa todettiin, että Kuopion kaupungissa on voimassa kuntakohtainen, erityislaatuiseen järjestelmään perustuva työaikajärjestelmä, jonka mukaan eräillä viranhaltijoilla ja työntekijöillä on oikeus aterioida työaikana ja ettei järjestelmään liittyvää työaikajärjestelyä voida purkaa työnantajan yksipuolisella päätöksellä, vaan se vaatii erillisen virkaehtosopimuksen solmimisen
- Kuopion kaupungin uusi virkasääntö tuli voimaan 1.2.1983, johon sisältyi edelleen määräys viranhaltijan työajasta ja oikeudesta aterioida työaikana
- kaupunginhallitus päätti 14.11.1983 edellä mainitun virkasäännön määräyksen soveltamisesta myös työsopimussuhteisiin
- matkan varrella työnantaja on useaan otteeseen tiedustellut järjestöjen halukkuutta poistaa sopimalla kyseinen etu
- sopimusta ei ole saatu aikaiseksi
- määräykset kuntakohtaisista erityislaatuista järjestelmistä olivat kunnallisessa yleisessä virka- ja työehtosopimuksessa, mutta ne poistettiin KVTES:stä 16.2.2005 alkaen, mutta järjestelmä on edelleen voimassa erillisellä virkaehtosopimuksella
- erillisen virkaehtosopimuksen mukaan kunta- ja kuntayhtymäkohtaisia erityislaatuista järjestelmiä, jotka ovat perustuneet toimivaltaisen kunnallisen viranomaisen ennen 1.2.1970 tekemiin päätöksiin, on noudatettava edelleen sellaisina kuin ne olivat voimassa uuden virkaehtosopimuksen voimaantulohetkellä, ellei tällaisen järjestelmän lakkauttamisesta ollut sovittu paikallisella virkaehtosopimuksella
- työtuomioistuin antoi 4.5.2012 lausunnon Kuopion käräjäoikeudelle asiassa, joka koski Kuopion kaupungin erityislaatuisten työaikajärjestelmän soveltamista liikkeen luovutuksen yhteydessä

Konsernipalvelu

Tehtävä 01.01.03

Työnantajapalvelu

Asianro 6306/2014

2.11.2016

Julkinen

- lausunnon mukaan: ” Sopijapuolet ovat olleet yksimielisiä siitä, että koska työntekijä on ollut Kuopion kaupunkiin työsopimussuhteessa, häneen ei ole voitu soveltaakuntakohtaista erityislaatuista järjestelmää”
- työtuomioistuimen lausunnosta käy ilmi, että sekä Kunnallinen työmarkkinalaitos, Juko ry, Kunta-alan unioni ry, KTN ry, TNJ ry, Palvelulaitosten työnantajajyhdistys ry, Jyty ry, JHL ry sekä OAJ ry ovat yksimielisesti olleet sitä mieltä, että kuntakohtainen erityislaatuinen järjestelmä koskee vain viranhaltijoita
- kaupunginhallitus päätti 15.12.2014 § 443 kumota päätöksensä 14.11.1983 § 2275, jolla viranhaltijoiden oikeus ruokailla työajalla ulotettiin koskemaan työsopimussuhteisia sekä panna päätöksen täytäntöön, kun se on saanut lainvoiman tai kaupunginhallitus siitä erikseen päättää
- päätöksestä valitettiin Itä-Suomen hallinto-oikeudelle, joka hylkäsi valituksen ja päätös on saanut lainvoiman
- päätöstä ei ole vielä pantu täytäntöön, vaan asiaan on haettu yhteistä ratkaisua neuvottelemalla järjestöjen kanssa
- kaupunginhallituksen 13.4.1948 § 543 tekemä päätös on edelleen voimassa viranhaltijoiden osalta ja kaupunki ei voi yksipuolisesti muuttaa voimassa olevaa järjestelmää heidän osaltaan
- työntekijät, jotka on palkattu 1.1.2015 alkaen, eivät ole edun piirissä, vaan heillä on vähintään 30 minuutin työaikaan kulumaton lepotauko
- tällä hetkellä (10.10.2016) edun piirissä on 198 viranhaltijaa, joista vakinaisia on 177 sekä 447 työsopimussuhteista, joista vakinaisia on 445

Asiaa koskevat tulkintaerimielisyydet

Työnantajan tulkinta

- työnantajan tulkinnan mukaan työntekijät ovat saaneet vuodesta 1979 alkaen hyväkseen perusteettomasti oikeuden ruokailla työajalla, vaikka työnantaja halusi sen tuolloin poistaa
- perusteettomuus aiheutuu keskusneuvottelun lopputuloksen toteamuksesta, että **Kuopion kaupungissa on voimassa kuntakohtainen erityislaatuinen järjestelmä, jonka mukaan erällä viranhaltijoilla ja työntekijöillä on oikeus aterioida työaikana ja ettei järjestelmään liittyvää työaikajärjestelyä voida purkaa työnantajan yksipuolisella päätöksellä**, vaan se vaatii erillisen virkaehtosopimuksen solmimisen
- Kuopion kaupunki on tuosta lähtien tulkinnut asian siten, ettei se voi poistaa etua yksipuolisesti työntekijöiltään
- asia nousi uuteen tarkasteluun, kun Kuopion kaupunki sai käyttöönsä työtuomioistuimen lausunnon, jossa työtuomioistuin, Kunnallinen työmarkkinalaitos ja kaikki pääsopijajärjestöt olivat yksimielisesti sitä mieltä, että erityislaatuinen järjestelmä ei koskenut työntekijää, vaan pelkästään viranhaltijoita
- tässä tilanteessa työnantaja tulkitsi asian siten, että työnantaja voi yksipuolisesti poistaa kyseisen edun työntekijöiltä

Postiosoite PL 228 | 70101 Kuopio

Puhelin 017 182 111

www.kuopio.fi

Käyntiosoite Tulliportinkatu 31

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Laskutusosoite PL 3016 | 70701 Kuopio

Laskutustunnus 1350

- kyseessä on työsuhde-etu eikä työsuhteen ehto
- yksittäisen työntekijän työsopimuksessa ei ole sovittu oikeudesta ruokailla työajalla eikä siitä ole edes voitu sopia, koska ehto on työaikalain vastainen
- työsuhteen ehdot määräytyvät työsopimuksella, työehtosopimuksella ja työlaissäädännöllä eikä ns. saavutettuja etuja ole olemassakaan siten, että niistä muodostuisi työsuhteen ehto
- oikeus ruokailla työajalla on ristiriidassa voimassa olevien lepotaukomääräysten kanssa (TAL 28 §, KVTES III luku 27 §) niissä tehtävissä, joissa erillisen työaikaan kuulumattoman lepotaun pittäminen on poikkeuksetta mahdollista

Henkilöstöjärjestöjen tulkinta

- oikeus ruokailla työajalla on työsuhteen ehto, jota työnantaja ei voi poistaa yksipuolisesti, vaan siitä pitää sopia kunkin työntekijän kanssa erikseen
- oikeus ruokailla työajalla on muodostunut työsuhteen ehdoksi vakiintuneen ja pitkäaikaisen käytännön perusteella

Työnantajapalvelun esitys henkilöstöjärjestöille

Työnantajan tavoitteena on, että kuntakohtaisesta erityislaatuista järjestelmästä luovutaan kokonaan sekä viranhaltijoiden että työntekijöiden osalta, koska

- niitä olosuhteita ei enää ole olemassa, joissa etu aikanaan päätettiin antaa
- järjestelmä on voimassa olevien työaikamääräysten vastainen
- eväiden syönnistä työpaikalla on siirrytty työpaikkaruokailuun eikä henkilöstö ole työnantajan käytettävissä edun edellyttämällä tavalla
- esimiehet ja henkilöstö kokevat järjestelmän epätarkoituksenmukaiseksi ja varsinkin työaikaleimaukset hankaliksi
- järjestelmä asettaa henkilöstön eriarvoiseen asemaan ja se koetaan epäoikeudenmukaiseksi

Työntekijöiden osalta työnantaja voi päättää edusta luopumisesta yksipuolisesti, koska kyseessä on työsuhde-etu. Viranhaltijoiden osalta tähän ei ole mahdollisuutta ilman järjestöjen, kuntatyönantajan sekä keskusjärjestöjen myötävaikutusta. Tätä kautta em. epäkohdat säilyvät eikä asiaan saa kokonaisratkaisua.

Tavoitteen saavuttamiseksi työnantaja esittää järjestöille seuraavia toimenpiteitä ja menettelyä:

Työnantaja antaa kaikille toimistotyöaikaa tekeville työntekijöille ja viranhaltijoille työaikalain 28 §:n ja KVTES:n III luvun 27 §:n edellyttämän lepotaun, jota ei lueta työaikaan ja jonka aikana työntekijä/viranhaltija saa esteettömästi poistua työpaikaltaan. Lepotauko on vähintään 30 minuuttia ja enintään 60 minuuttia.

Lepotauko (ruokatauko) leimataan työajan seurantajärjestelmään. Edun piirissä oleville työajaksi hyvitetään 15 minuuttia ruokataukoleimauksessa. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että etu säilyy **aikaisempaa laajempana** siten, että edun piirissä olevalla on oikeus vapaasti poistua työpaikalta nykyisten rajoitusten estämättä. Menettelyä sovelletaan ennen 1.1.2015 alkaneisiin työsuhteisiin ja ennen 1.1.2017 alkaneisiin virkasuhteisiin.

Edellytys järjestelylle on, että

- työnantaja ja ao. henkilöstöjärjestöt sopivat asiasta työsuhteisen henkilöstön osalta
- viranhaltijoiden osalta tehdään henkilöstöjärjestöjen kanssa yhteinen esitys Kuntatyönantajalle ja pääsopijajärjestöille, että kuntakohtainen erityislaatuista järjestelmää koskeva erillinen virkaehtosopimus irtisanotaan Kuopion kaupungin osalta 1.1.2017 alkaen
- Kuntatyönantaja ja pääsopijajärjestöt hyväksyvät erillisen virkaehtosopimuksen kumoamisen.

Tämä johtaa tilanteeseen, jossa 1.1.2017 ja sen jälkeen palkattaville viranhaltijoille ja työntekijöille ei em. etua enää tule ja edun piirissä olevilla se säilyy voimassa olevan palvelussuhteen päättymiseen saakka.

Mikäli em. edellytykset eivät toteudu, kaupunginhallituksen 15.12.2014 tekemä päätös pannaan täytäntöön. Tämä tarkoittaa sitä, että työsopimussuhteisilta poistuu oikeus joutuisaan ruokailuun työajalla ja heillä on jatkossa työaikaan kuulumaton vähintään 30 minuutin lepotauko. Viranhaltijoiden oikeus 15 minuutin ruokailuun työajalla säilyy ennallaan.

Markku Mattila
henkilöstöjohtaja

Tiedoksi

Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry Kari Sutinen

Jyty Kuopio ry Juha Hujanen

Kissakuusen koulu Juha Pirskanen

Kuopion kaupungin JHL ry os. 862 Mikko Huovinen

Perusturvan ja terveydenhuollon johdon tukipalvelut Merja Terttu Ohvo

Perusturvan ja terveydenhuollon johdon tukipalvelut Marita Eija Koskinen

Päivähoidon hallinto Tiia Hentunen

Tekniikka ja Terveys KTN Kuopio ry Teijo Miettinen

VASTINE TYÖNANTAJAN ESITYKSEEN / TOIMISTOTYÖAJASSA OLEVIEN LEPOTAUKOJÄRJESTELYT

Työnantajapalvelun esitys henkilöstöjärjestöille

Työnantajapalvelu keskusteli 10.8.2016 päätöksen täytäntöönpanosta eräiden henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa ja esitti seuraavaa menettelyä:

Työnantaja antaa vähintään 30 minuutin lepotauon kaikille toimistotyöaikaa tekeville työntekijöille ja viranhaltijoille työaikalain ja KVTES:n III luvun 27 §:n edellyttämällä tavalla. Etu joutuisaan ruokailuun työajalla säilyy aikaisempaa laajempina työsopimussuhteisilla siten, että edun piirissä olevalla työntekijällä on oikeus vapaasti poistua työpaikalta ja työajaksi hyvitetään 15 minuuttia ruokataukoleimauksessa. Samaa menettelyä sovelletaan myös edun piirissä oleviin viranhaltijoihin. Tällä hetkellä edun piiriin kuuluvat toimisto-työajassa olevat kaikki virkasuhteiset henkilöt ja ennen 1.1.2015 palvelussuhteen aloittaneet työsopimussuhteiset henkilöt.

Edellytyksenä esitetulle järjestelylle on, että uusien viranhaltijoiden osalta tehdään henkilöstöjärjestöjen kanssa yhteinen esitys Kuntatyönantajalle ja pääsopijajärjestöille, että kuntakohtainen erityislaatuista järjestelmää koskeva erillinen virkaehtosopimus irtisanotaan Kuopion kaupungin osalta 1.1.2017 alkaen.

Henkilöstöjärjestöjen vastine työnantajapalveluille

Kysymyksessä on työnantajan ja työntekijän välinen vakiintunut työsuhteen ehto. Jäsenten työhönsidonnaisuusaika piteneisi, joten henkilöstöjärjestöt eivät voi ratkaista asiaa ilman, että jokainen jäsen, johon asia vaikuttaa, sitä nimenomaisesti toivoo. Työntekijöillä ei ole velvollisuutta suostua työsuhteensa ehtojen yksipuoliseen heikentämiseen.

Esitämme työnantajapalveluille, että työnantaja kuulee ko. lepotaukojärjestelyjen piirissä olevaa henkilöstöä. Kuulemisessa esitettäisiin selkeästi vaihtoehdot ja mitä mikin vaihtoehto tarkoittaa. Kuulemistilaisuuteen työntekijällä on oikeus kutsua luottamusmies.

Mikäli työnantaja ei toteuta edellä olevaa kuulemistä, esitämme että palataan ennen vuotta 2015 oleviin leimauskäytäntöihin. Tässä toteutuisi henkilöstön tasa-arvoisuus huomattavasti paremmin kuin tämän hetkessä monien erilaisten leimausmallien mukaisessa käytännössä.

Kuopiossa 25.11.2016

Henkilökuntaneuvosto

Toimistotyöajan lepotaukojärjestelyjä koskevan päätöksen täytäntöönpano/vaikutusten ennakoarviointi

Vaikutusten ennakoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

Päätösten vaikutuksia tulee ennakoida, sillä kaupungin tekemät päätökset vaikuttavat suoraan tai välillisesti ihmisiin, ympäristöön, talouteen ja yrityksiin. Ennakoarviointi onnistuu parhaiten kun se liitetään osaksi valmistelu- ja päätöksentekokäytäntöjä.

Merkkien selitykset

- ++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus
- + Lyhytaikainen myönteinen vaikutus
- o Neutraali vaikutus
- Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
- Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus

Päätöksen vaikutus

Vaikutukset ihmisiin (Päätösten sosiaaliset ja terveysvaikutukset eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja laatuun (esimerkiksi sosiaali- ja terveyspalvelut, koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	++	Muutos lisää asiakastyöhön käytettävää työaika.
2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)	o	
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteiden käyttöön, liikuntaan, virkistäytymiseen, riskikäyttäytymiseen)	o	
4	Terveyteen (fyysinen, psyykinen, sosiaalinen)	o	
5	Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	o	
6	Väestöryhmien toimentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	o	

Johtopäätös ja perustelut

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Vaikutukset, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttämisen muutoksesta tai toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaisuista.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)	0	
2	Maaperään, vesistön ja luonnon monimuotoisuuteen	0	
3	Ilmastoon (kaupunginvaltuuston päätös)	0	
4	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuriperintöön	0	
5	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen	0	

Johtopäätös ja perustelut

Vaikutukset kunnan talouteen ja henkilöstöön

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen)	++	Merkittävästi lisääntyneen työajan johdosta kaupunki voi hyödyntää luonnollista poistumaa henkilöstömäärän vähentämiseksi.
2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	++	Henkilöstömenojen laskennallinen säästöpotentiaali 24 htv:n henkilöstövähennyksen osalta on laskennallisesti n. 1,2 M€.
3	Tuloksellisuuteen ja tuottavuuteen	-	Henkilöstö kokee, että heidän palvelussuhde-etua leikataan. Uudet työntekijät kokevat epäoikeudenmukaisuutta, koska heille etua ei anneta. Molemmat seikat voivat vaikuttaa työmotivaatiota alentavasti.

Johtopäätös ja perustelut

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikennetkaisuista tai kunnan talouspolitiikasta.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kuopion kaupungin kilpailukykyyn	0	
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan	0	
3	Työpaikkojen muodostumiseen	0	
4	Yritysten kehittämiseen	0	
5	Yritysten työvoiman saantiin	0	
6	Yritysten tavara- ja työpaikka-liikenteeseen	0	
7	Yritysten asiakasvirtaan	0	
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin	+	

Markku Mattila
henkilöstöjohtaja